

La cúpula GUSTUM

PROPOSTA D'ACTIVITAT
EDUCATIVA A PRIMÀRIA

GUSTUM

L'alimentació és, sens dubte, una necessitat bàsica per als éssers vius, necessiten alimentar-se per viure. Però per a les persones, és quelcom més, és:

- **UNA QÜESTIÓ CULTURAL:** produïm i elaborem el nostre menjar segons els nostres costums i tradicions, íntimament lligades al lloc on vivim.
- **UNA QÜESTIÓ SOCIAL:** durant els àpats compartim una taula, amb altres persones compartint vivències i experiències.
- **UNA QÜESTIÓ DE SALUT:** la dieta i els aliments que ingerim influeixen directament sobre la nostra salut.
- **UNA QÜESTIÓ DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL:** els productes de proximitat i temporada són opcions de consum que afavoreixen la mitigació del canvi climàtic, ja que el circuit de distribució és petit, amb la qual, la petjada de carboni i l'impacte ambiental es redueixen.

- **UNA QÜESTIÓ DE SOSTENIBILITAT ECONÒMICA:** consumint productes de proximitat i temporada potenciem l'economia local, afavorint el sector primari i també les professions artesanals relacionades amb la producció i transformació dels aliments, per tant, contribuïm a mantenir i enfortir les zones rurals.

La bona taula i la bona cuina, però, són viables perquè tenim bons aliments a l'abast.

El món rural té un paper fonamental en l'alimentació, ja que és on es produeixen les matèries primeres i on s'elaboren la majoria dels aliments que ens arriben a taula. Tot plegat, un patrimoni del nostre país que cal fer conèixer i valorar.

Aquest projecte educatiu - La Cúpula Gustum - té l'objectiu de donar a conèixer i reivindicar la producció agroalimentària de l'àmbit rural, els aliments que s'hi elaboren, el paisatge que generen i quin impacte té el consum d'aquests en la nostra economia, entorn i tradicions.

La proposta rep el nom de 'La Cúpula Gustum' per la seva instal·lació central, un espai inflable i semiesfèric que ofereix al públic una experiència visual immersiva per descobrir les zones rurals, l'ofici de la pagesia i com s'elaboren molts dels aliments bàsics de la nostra dieta.

La cúpula GUSTUM

Per apropar-la als infants, s'ofereix un material educatiu, complet i adaptable a les diferents realitats escolars; adreçat principalment a alumnes de **Cicle Mitjà i Superior** de Primària.

La proposta es compon dels següents recursos didàctics:

1 LA CÚPULA GUSTUM. Inflable que permet la immersió en una experiència visual 360° per conèixer com, qui, quan i on es produeixen els principals aliments que tenim diàriament a taula. Inclou 14 càpsules temàtiques d'aproximadament 5 minuts de duració cadascuna, més una càpsula d'introducció.

Aquest format ofereix la possibilitat de poder escollir les que més interessin segons les necessitats, tot i que es recomana escollir-ne entre 4 o 5.

2 JOCS COL·LECTIUS. Per aprofundir en la temàtica, s'ofereixen un seguit d'activitats i jocs, en els quals els infants treballen en grup, interpreten taules i mapes, analitzen i reflexionen sobre diverses problemàtiques, interactuen de forma oral en llengua catalana i anglesa, etc. Els jocs es poden realitzar simultàniament quan s'instal·la la Cúpula o de forma independent.

3 GUIA DIDÀCTICA. Inclou propostes d'activitats d'aprenentatge per fer dins i fora de l'aula, que es poden utilitzar com a projecte transversal o com a activitats concretes d'aprofundiment.

Característiques de **funcionament**

Recurs didàctic	Durada de la sessió	Nombre d'alumnes	Preu	Inclou
La Cúpula Gustum	1 hora lectiva <i>Màxim 6 sessions/dia</i>	25-30 alumnes per sessió <i>Depèn de l'edat dels alumnes</i>	A consultar	Transport, muntatge i dinamització de l'activitat
Jocs col·lectius	1/2 hora lectiva cadascun	De 4 a 13 alumnes per joc <i>Acompanyen La Cúpula Gustum, sinó, cal demanar-los al Centre de Recursos o al Grup d'Acció Local més proper</i>	Gratuït	No s'inclou la dinamització dels jocs. Estan dissenyats perquè els dinamitzin els i les mestres
Guia didàctica	Transversal	-	Gratuït	Disponible per descarregar en format PDF al web de Gustum

La proposta educativa està **adreçada principalment a alumnes de Cicle Mitjà i Superior**, tot i que també la poden gaudir tots els nivells educatius de Primària.

OPCIONS DE FUNCIONAMENT

Utilitzar La Cúpula Gustum	Un grup visita La Cúpula Gustum i quan acaba entra el següent i així successivament.
Utilitzar La Cúpula Gustum i els jocs col·lectius	Un grup visita la Cúpula Gustum i mentrestant un altre realitza els jocs col·lectius, i així successivament.
Utilitzar els jocs col·lectius de forma independent	Es fa la petició d'una maleta de jocs al Centre de Recursos o al Grup d'Acció Local més proper per a poder-lo utilitzar durant un període de temps determinat.

Característiques educatives

ÀMBITS

- Coneixement del medi
- Educació en valors
- Hàbits d'higiene i salut

SABERS

- Producció agroalimentària rural de Catalunya.
- Dieta mediterrània.
- Activitats econòmiques del territori, sectors de producció i oficis del sector agroalimentari.
- Consum responsable i cura del medi.
- Trets demogràfics i econòmics de l'entorn.
- Observació i lectura de dades

COMPETÈNCIES

- Adoptar hàbits sobre l'adquisició i ús de béns i serveis, amb coneixements científics i socials per esdevenir un consumidor responsable.
- Analitzar l'entorn amb criteris ètics per cercar solucions alternatives als problemes.
- Fomentar la conscienciació envers a l'alimentació saludable.
- Fomentar la conscienciació ambiental i l'impacte sobre les persones.
- Hàbits d'higiene i salut.

OBJECTIUS

- Conèixer i valoritzar la producció agroalimentària rural, els productes que s'hi elaboren, el paisatge que generen i quin impacte té el consum d'aquests en la nostra economia i tradicions.
- Fomentar i estimular la capacitat crítica dels infants respecte l'impacte ambiental, sobre la salut i sobre les persones de la producció i consum a l'hora de consumir

DESCRIPCIÓ I SABERS

El monitor instal·la la Cúpula Gustum a primera hora, i durant el matí els infants van passant en grups d'unes 25-30 persones. A dins es visionen 4 o 5 càpsules dels diferents aliments locals que s'intercalen amb intervencions del monitor.

En un altre espai, els infants organitzats en grups de 13 persones màxim (mig grup-classe) van participant en els jocs de forma rotativa. Es requereix que els docents acompanyants ajudin a dinamitzar-los i a mantenir l'organització.

A continuació, us afegim una breu explicació de cada joc:

- **De què em parles?:** definició de conceptes relacionats amb la producció i comercialització alimentària.
- **On estic?:** situació de diferents fotografies d'aliments i densitats de població en un mapa gegant de Catalunya, a partir de la lectura d'estadístiques i mapes.
- **D'on vinc i on vaig?:** joc de cartes per conèixer l'origen, el/la productor/a, el punt de venda i un plat típic de diversos productes agroalimentaris del món rural català.
- **Com comprem?:** cursa de relleus per comprar aliments de forma responsable i posterior anàlisi de dades per valorar les conseqüències de la nostra compra.
- **What's in the menu?:** joc de rol en anglès simulant una interacció en un restaurant Slowfood.
- **Què passarà?:** diàleg en grups reduïts sobre les implicacions d'una situació hipotètica en què la gent que treballa al sector primari abandona la seva feina, i l'elaboració de propostes perquè això no succeeixi.

Característiques tècniques

La **Cúpula Gustum** té una curvatura esfèrica, el teixit és totalment opac i disposa d'una entrada de visitants còmoda i segellada.

MESURES

Inflat exterior (cm): 600 x 370

Inflat interior (cm): 510 x 370

CAPACITAT

Entre 25 i 30 persones

ALTRES

Està preparada per ser muntada en un lloc amb aquestes condicions:

- Recinte interior.
- Que disposi de punt de llum.
- Lloc aïllat del soroll.
- Sala amb les dimensions mínimes següents: 8m d'amplada i 5m d'alçada

ÍNDEX DE CÀPSULES

0. Introducció i benvinguda	5. Oli d'oliva	10. Bolet i tòfona
1. Productes làctics	6. Mel	11. Peix i marisc
2. Carn	7. Vi	12. Embotits
3. Arròs	8. Fruita i verdura	13. Cervesa
4. Llegums	9. Cereals i productes derivats	14. Fruits secs

Impulsors del projecte

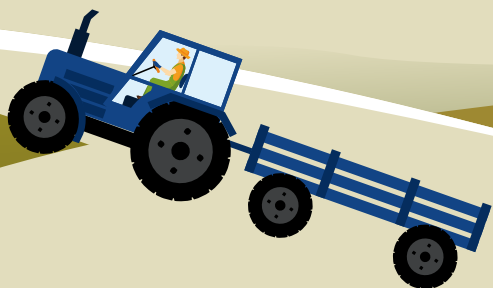
Aquesta proposta educativa s'emmarca dins del projecte de cooperació **Gustum**, liderat per l'**Associació Leader de Ponent** i amb la participació de tots els **Grups d'Acció Local (GAL) de Catalunya**. Aquests grups treballen a l'àmbit rural amb la finalitat de promoure i recolzar activitats que garanteixin el seu desenvolupament econòmic sostenible.

El projecte Gustum té com a objectiu prioritari donar valor als aliments produïts al propi territori, i transmet en les seves accions la importància d'aquest producte més enllà de la seva qualitat organolèptica, explicant la vinculació del producte amb el paisatge, l'economia, la cultura i les tradicions de les zones rurals.

La proposta també s'emmarca en el **Pla Estratègic de l'Alimentació de Catalunya 2021-26** (PEAC), impulsat pel **Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural de Catalunya (DACC)** en col·laboració amb l'**Oficina Conjunta de l'Alimentació Sostenible** (OCAS), la qual està formada pel mateix DACC, l'Ajuntament de Barcelona, el Pla Estratègic Metropolità de Barcelona (PEMB) i l'empresa pública PRODECA.

El PEAC és un instrument interdepartamental i intersectorial per assolir un sistema alimentari segur, resiliència i d'accés universal. Aquest s'emmarca dins l'Estratègia Alimentària de Catalunya, el pla d'acció per fer front a les amenaces actuals amb la construcció d'un nou sistema alimentari basat en quatre dimensions:

- Sostenible i transformador
- Propi i arrelat al territori
- Just, equitatiu i cohesionat
- Saludable i de confiança

Associació Leader de Ponent

ADRINOC

Associació LEADER Ripollès Ges Bisaura

Cis
Consorci Intercomarcal d'iniciatives socioeconòmiques

CODEBEM
Consorci per al Desenvolupament del Baix Ebre i Montsià

LEADER
Consorci GAL Noguera / Segrià Nord

Agenda Rural de Catalunya

Catalunya 2030 Agenda Rural

Aquest projecte educatiu està finançat pel Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural de Catalunya (DACC), el Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural (FEADER) i el projecte Europeu PRIMA SWITCHTOHEALTH.

OC Oficina Conjunta de l'Alimentació Sostenible

Cofinançat per la Unió Europea

GUSTUM